

**NASJONAL
OPERAEN**
NASJONAL
BALLETTEN

DEN NORSKE OPERA & BALLETT PRESENTERER:

RIGOLETTO

8. mars 2022 / Hovedscenen

Urpremiere: 11. mars 1851, Teatro La Fenice, Venezia

Norgespremiere: Juni 1868, Christiania Theater

Premiere denne oppsetningen: 5. oktober 2019, Den Norske Opera & Ballett

Musikk: Giuseppe Verdi

Libretto: Francesco Maria Piave

Operaen fremføres på italiensk

Norske undertekster: Eve-Marie Lund

Engelske undertekster: Jonathan Burton

Forestillingen varer ca. 2 timer og 40 minutter og har 3 akter

25 minutters pause etter 1. akt

OBS! Dørene stenges presis

Det er ikke tillatt å fotografere, filme eller gjøre lydopptak under forestillingen

Vennligst ikke ta med mat og drikke inn i salen

Mobiltelefoner skal være avslått under forestillingen

Operasjef: Randi Stene

Ballettsjef: Ingrid Lorentzen

Administrerende direktør: Geir Bergkastet

RIGOLETTO

<i>Musikalsk leder</i>	Vincenzo Milletari
<i>Regissør</i>	Ole Anders Tandberg
<i>Ansvarlig for gjenoppsetningen</i>	Victoria Bomann-Larsen
<i>Scenograf</i>	Ole Anders Tandberg
<i>Kostymedesigner</i>	Maria Geber
<i>Lysdesigner</i>	Ellen Ruge
<i>Dramaturg</i>	Hedda Høgåsen-Hallesby
<i>Studieleder</i>	Boris Schäfer
<i>Kormester</i>	Martin Wettges
<i>Musikalsk innstudering</i>	Markus Kvits, John Lidal, César Cañón,
<i>Suffli/teksting</i>	Katrine Hansteen, Ellen Kvien
<i>Produsent</i>	Henrik Celius
<i>Inspisienter</i>	Mari Movold og Susanne Schwarz Lindvik 10.2., deretter Mari Movold

<i>Hertugen av Mantova</i>	Liparit Avetisyan **
<i>Rigoletto</i>	Yngve Søberg
<i>Gilda</i>	Caroline Wettergreen
<i>Sparafucile</i>	Pietro Simone
<i>Maddalena</i>	Désirée Baraula
<i>Giovanna</i>	Ingunn Kilen
<i>Grev Monterone</i>	Markus Schwartz */**
<i>Marullo</i>	Robert Näse *
<i>Borsa</i>	Eirik Grøtvedt
<i>Grev Ceprano</i>	Natanael Vasile Uifalean
<i>Grevinne Ceprano</i>	Anne-Marie Andersen
<i>En vakt</i>	Rolf Conrad
<i>En pasje</i>	Ivan Kruljac

*rolledebut/

**debut DNO&B

<i>Statist</i>	Tiril Olsen
-----------------------	-------------

Operakorets herrer

Tenor

Rhys Batt, Gabriel Birjovanu, Trond Bjerkholt, Eusebiu Cristea, Per Kristian Ruud-Enggrav, Ivan Kruljac, Krzysztof Aureliuz Luczynski, Andreas Backlund, Nicholas Cotellessa, Thomas Flodin, Marek Lipok, Andrius Bartkus, Knut Schöning

Bass

Florin Demit, Stevica Krajinovic, Petteri Lehtikainen, Robert Näse, Andreas Skei, Aleksander Løe Myrling, Rolf Conrad, Bo Elley, Markku Salonen, Mihai Simboteanu, Pietro Simone, Øystein Skre, Natanael Vasile Uifalean

Operaorkestret

Konsertmester

Øyvind Bjorå

BIOGRAFIER

VINCENZO MILLETARI, MUSIKALSK LEDER

Den unge italienske dirigenten Vincenzo Milletari studerte ved Giuseppe Verdi-konservatoriet i Milano og ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København. Han fordypet seg videre i operarepertoar under mentorene Riccardo Muti og Pier Giorgio Morandi, som han regelmessig har jobbet med siden 2015. Han er prisvinner i mange internasjonale dirigentkonkurranser («Arturo Toscanini International Conducting Competition», publikumsprisen i «Hera Comm» i Parma og dirigentkonkurransen «Sir Georg Solti» i Chicago). Han startet sin dirigentkarriere i 2017, og tok umiddelbart fatt på oppgaver ved prestisjetunge scener over hele Europa, som Den Kongelige Danske Opera (*Barberen i Sevilla*, *Madama Butterfly*, *Den glade enke*), Kungliga Operan i Stockholm (*Rigoletto*, *La traviata*, *Carmen*) og Statsoperaen i Praha (*Madama Butterfly*, *Rigoletto*). I 2017 var Vincenzo gjestedirigent ved Festival della Valle d'Itria og i 2020 dirigerte han *Trubaduren* på Macerata Opera Festival, og debuterte med Orchestra della Toscana i juni 2021. Til våren skal han dirigere *Den glade enke* ved Bergen Nasjonale Opera. Hans repertoar omfatter også symfonisk musikk, og han engasjeres jevnlig av Orchestra Sinfonica La Verdi i Milano, Filarmonica Toscanini i Parma, Aalborg Symfoniorkester, Odense Symfoniorkester og Copenhagen Philharmonic. Med sistnevnte orkester spilte han i 2018 inn en CD med musikk av Max Bruch, utgitt på Brilliant Classics.

OLE ANDERS TANDBERG / REGISSØR OG SCENOGRAF

Ole Anders Tandberg er utdannet ved Guildhall School of Music and Drama i London, Arkitektthøgskolen i Oslo og Dramatiska Institutet i Stockholm, der han har vært bosatt siden 1987. I Sverige har han arbeidet på Dramaten, Uppsala Stadsteater, Göteborgs Stadsteater, Malmö Dramatiska Teater, GöteborgsOperan og Folkoperan. Siden 2006 har han vært ved Stockholm Stadsteater der han har iscenesatt verk av Shakespeare, Holberg, Dostojevskij, Ibsen, Strindberg og Fosse. I 2015 var det premiere på dramatiseringen av Karl Ove Knausgårds *Min kamp*, året etter også på SVT. De siste årene har han også jobbet mye med opera. *Den flyvende hollender* ble nylig satt opp på Nasjonaloperaen i Praha, og han har hatt ansvaret for *Figaros bryllup* og *Candide* på Kungliga Operan i Stockholm de siste årene. I 2018 ble både *Wozzeck* og *Carmen* satt opp på Deutsche Oper Berlin, mens *Ulysses vender hjem*, *Lady Macbeth fra Mtsensk* (Den finske nasjonaloperaen) og *Den glade enke* (Kungliga Operan) hadde premiere i 2017. For sistnevnte fikk han også Svenska Dagbladets operapris. Hans oppsetting av *La bohème* hadde premiere ved Opernhaus Zürich høsten 2015. For Den Norske Opera & Ballett har han tidligere satt opp *Poppeas kroning* og *Ulysses vender hjem*, samt *Lady Macbeth fra Mtsensk* (i samarbeid med Deutsche Oper i Berlin). På Kungliga Operan i Stockholm har han ellers regissert *Brinnande Ängeln*, *L'Enfant et les sortilèges*, *Così fan tutte*, *Figaros bryllup* og *Tryllefloyten*. Tarjei Vesaas' *Fuglane* ble i 2016 satt opp både på Dramaten og på Kungliga Operan. I desember 2019 satte han opp *Trilogin* av Jon Fosse på Dramaten. Tidligere samme år satte han opp *Fuglane* av Tarjei Vesaas på Nordland teater og *Havboka* av Morten A. Strøksnes på Riksteatret (Heddaprisen 2019 for beste regi). Ole Anders har i snart 20 år vært knyttet til Nationaltheatret i Oslo, der han har dramatisert enn rekke forestillinger.

MARIA GEBER / KOSTYMEDESIGNER

Maria Geber har jobbet som kostymedesigner siden begynnelsen på 1980-tallet. Hun jobber jevnlig med Ole Anders Tandberg, bl.a. på *Peer Gynt* for Riksteateret, *Fuglane* på Det Norske Teatret, *Et deilig sted* på Nationaltheatret, *Advent* på Malmö Dramatiska Teater, *Brand* på Göteborgs Stadsteater, *Hamlet* på Uppsala Stadsteater, *Alice i Underlandet* samt *Lulu* på Dramaten og *Onda Andar* på Stockholms Stadsteater. Hun har gjort scenografi og kostymer til Mats Eks oppsetninger av *Don Juan* på Dramaten og *En Slags* for Nederlands Dans Theater. Hun har også samarbeidet med koreografen Birgitta Egerbladh flere ganger, med bl.a. *Och Där Emellan* på Operan i Stockholm og danseprosjektet NOKO. Hun har også ved flere anledninger jobbet med Suzanne Osten på Unga Klara. På Kungliga Operan i Stockholm har hun gjort kostymene til *Brinnande ängeln*, *Barnet och spökerierna*, *Così fan tutte*, *Figaros bryllup* og *Don Giovanni* (alle i regi av Ole Anders Tandberg), og *Salome* (regi: Sofia Jupither), samt *King Lear* (Ole Anders Tandberg) for Stockholm Stadsteater. I de siste årene har hun jobbet med *Othello*, *La bohème*, *Wozzeck*, *Carmen* og *Den flyvende hollender* (med Ole Anders Tandberg), og *Kvartett*, *Die Tote Stadt*, *Rigoletto* og *Tosca* (med Sofia Jupither). Hun var ansvarlig for kostymedesignet på Tandbergs *Poppeas kroning* på Nasjonaloperaen høsten 2009, *Ulysses vender hjem* i 2012 og *Lady Macbeth fra Mtsensk* i 2014. Maria Geber jobber også som lektor i kostymedesign ved Stockholms Dramatiska Högskola.

ELLEN RUGE / LYSDSIGNER

Ellen Ruge er født i Oslo og bosatt i Stockholm. Hun har et stort antall produksjoner bak seg som lysdesigner, både innen dans, teater og opera. Ellen Ruge har tidligere gjort *Poppeas kroning*, *Ulysses vender hjem*, *Lady Macbeth of Mtsensk*, *Tryllefløyten*, *Così fan tutte*, *Hans og Grete* og *Rigoletto* ved Den Norske Opera & Ballett. Ruge har jobbet ved en rekke operahus i Skandinavia, i tillegg til Opera Garnier i Paris, Covent Garden i London, Bayerische Staatsballet, The Hamburgballett, The Grand Theatre National Opera i Warszawa, Deutsche Oper am Rein i Düsseldorf, Nederlands Danstheater, Teatro del Argentina Roma, Ballet Ramberg og Cullberg-balletten, på en rekke oppsetninger med bl.a. Mats Ek. Hun har også jobbet på Brooklyn Academy of Music (BAM), Joyce Theatre i New York, NCPA i Peking og Teatro Marti i Havanna, Cuba. Med Kasper Holten har hun gjort *The Turn of The Screw* ved Teatro Alla Scala i Milano 2016. Ved Det Kongelige Teater i København gjorde hun *Nixon in China* med John Fulljames, samt ved Scottish Opera i Glasgow. Hun arbeider jevnlig med regissører som Alexander Mørk-Eidem, Sofia Jupither og Eirik Stubø. Med Ole Anders Tandberg har hun gjort en rekke oppsetninger: *Tryllefløyten*, *Così fan tutte*, *Figaros bryllup* og *Den glade enke* ved Stockholmsoperan, og ved Deutsche Oper Berlin har de gjort *Lady Macbeth of Mtsensk*, *Carmen* og *Wozzeck*. Sammen med Sofia Jupither har hun gjort *Rigoletto* ved Stockholmsoperan og *Tosca* ved Malmø Opera. Nå gjør de *Turandot* i Helsinki og *Tristan og Isolde* i København. De har også gjort teateroppsetninger sammen. Hun har samarbeidet med Eirik Stubø siden 2003, og de har gjort *Oedipus Rex* ved Festspillene i Bergen og forbereder nå *Norma* ved Folkoperan i Stockholm høsten 2022. I 2009 fikk hun Hedda-prisen for beste lysdesign. I 2019 fikk hun Svenske Kongens Medalje i Guld med Blått Bånd for sin innsats for svensk scenekunst, og i 2020 fikk hun Svenske Teaterkritikerprisen.

Sangernes biografier er tilgjengelige på forestillingssiden på operaen.no

Følg oss på Facebook og Instagram, og meld deg på nyhetsbrevet vårt!
Du kan også høre på podkasten *Operaen på øret*.